

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.012/2023/7. szám

A felperesek:

felperes1 (cím1) I. rendű;

felperes2 (cím2) II. rendű;

felperes3 (cím3) III. rendű

A felperesek képviselői:

Dr. Csernus Sándor ügyvéd (cím4) és

Dr. Varga-Orvos Zoltán ügyvéd (cím4)

Az alperes:

alperes1 (cím5)

Az alperes képviselője:

Dr. Szabados Balázs ügyvéd (cím6)

Az alperes érdekében beavatkozott:

Dr. Hadházi Éva ügyvéd (cím7) által képviselt beavatkozó1 (cím8)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 46. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Szekszárdi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

16.P.20.546/2020/45. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – az ügy érdemét nem érintve – helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosutaknak tizenöt napon belül 388.290 (háromszáznolcvannyolcezer-kettőszázkilencven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az I. rendű felperes házastársánál, a II-III. rendű felperesek édesapjánál, néhai néhai 2016. évben hasi verőér-kiboltosulást (aorta aneurysma) diagnosztizáltak. néhai 2019. augusztus 16. napján a reggeli órákban a hasi főérrepedés típusos tünetével (köldök körüli, hirtelen jelentkező nagyon erős hasi fájdalom) vették fel az alperes sebészeti osztályára. 13:00 óra körüli időben hirtelen vérnyomásesés következett be, amit sikerült stabilizálni. CT vizsgálat érdekében a mentőt 14:15 órakor kérték meg. A beteg diagnosztikai központba történő átszállítását követően elvégzett CT vizsgálat alapján észlelték az érkiboltosulást és a hashártya mögötti vérgyülemet, 15:56 órakor került a kaposvári kórház sürgősségi osztályra, megműtötték, életét azonban már nem sikerült megmenteni. A halál oka a főér-kiboltosulás repedése következtében fellépő elvérzés és a következményes keringési elégtelenség volt.
- [2] A főér-kiboltosulás repedésének halálozása önmagában is magas, azonban igen jelentős következménye van annak, hogy a műtetre még stabil keringés mellett, vagy már anélkül kerül sor. A hasi aorta aneurysma repedés gyanúja miatt néhai az érfestéses CT vizsgálatot azonnal el kellett volna végezni, az öt és fél óra időtartamú késlekedés a beteg túlélési esélyét jelentősen csökkentette.
- [3] A felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy néhai 2019. augusztus 16. napján történt kórházi ellátása során az alperes nem az elvárható gondossággal járt el, ezzel megsértette a teljes családi élethez való személyiségi jogukat. Az I. rendű felperes 7.000.000 forint sérelemdíj, 345.200 forint kártérítés, a II. és a III. rendű felperesek személyenként 5.000.000 forint sérelemdíj és ezek járulékai megfizetésére kérték kötelezni az alperest.
- [4] Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérte.
- [5] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes néhai néhai 2019. augusztus 16. napján történt kórházi ellátása során nem az elvárható gondossággal járt el, mellyel megsértette az I., II. és III. rendű felperesek teljes, háborítatlan családi élethez való személyiségi jogát. Az alperest az I. rendű felperesnek 7.000.000 forint, a II-III. rendű felpereseknek személyenként 5.000.000 forint sérelemdíj, az I. rendű felperesnek 345.200 forint kártérítés és ennek 2019. augusztus 22. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, továbbá az I. rendű felperesnek 2.000.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [6] Ítéletének indokolásában felhívta az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77.§ (3) bekezdését, 244.§ (1) és (2) bekezdését. Rögzítette, hogy az ügyben a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 300.§ (1) bekezdése alapján igazságügyi orvosszakértő alkalmazása volt szükséges. A más (közjegyzői) eljárásban kirendelt szakértőnek az alperes bizonyítási indítványára többször kiegészített szakértői véleményét aggálytalannak minősítette, rámutatva, hogy a szakértő megállapításait részletesen indokolta az alperesi kifogások tekintetében is. Megjegyezte, hogy a szakértői bizonyítás eljárásrendjét a Pp. szabályozza, erre tekintettel az alperes által csatolt magánszakértői vélemény bizonyítékként nem volt értékelhető.
- [7] Kifejtette, hogy az orvosszakértő szerint a kórelőzmény és a tünetek ismeretében az aorta aneurysma repedés gyanújának azonnal fel kellett volna merülnie, ennek megfelelően az érfestéses CT vizsgálatot azonnal el kellett volna rendelni. Ebből következően, a jelentős (mintegy öt óra) késedelem folytán az Eütv.-ben meghatározott elvárható gondosság sérült, ami a beteg túlélési esélyét jelentősen rontotta. A gyógyulási esély elvesztése az egészségügyi szolgáltató kártérítési felelősségét a Ptk. 6:519.§ és 6:520.§ alapján megalapozza. Kifejtette,

hogy ezzel ellentétes következtetés csak abban az esetben lett volna levonható, amennyiben a betegnek az egészségügyi szolgáltató mulasztása ellenére sem lett volna értékelhető esélye a gyógyulásra. A perbeli esetben azonban ennek az ellenkezője rögzíthető, az azonnali beavatkozás jelenthetett volna esélyt a túlélésre.

- [8] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett. Fellebbezésében kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte a Pp. 381.§-ára hivatkozással. Megsértett jogszabályként a Pp. 276.§ (4)-(5) bekezdését, 279.§-át, 316.§ (1) és (3) bekezdését, valamint a Ptk. 1:4.§-át, 2:42.§-át, 2:52.§-át, 6:518.§-át, 6:519.§-át, 6:520.§-át, 6:521.§-át, 6:525.§-át, az Eütv. 7.§-át és 77.§-át, valamint az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény 5.§-át jelölte meg.
- [9] Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság ítélete nem megalapozott, következtetései tévesek, mert az elsőfokú bíróság ítéletét a kiegészítéseket követően is aggályos szakvéleményre alapította. A szakértői vélemény ellentmondásos, homályos, helyességéhez nyomatékos kétség fér [Pp. 316.§ (1) bekezdés b)-d) pont]. Az általa becsatolt magánszakértői vélemény elnevezésű iratra figyelemmel az elsőfokú bíróság nem állapíthatta volna meg a szakvélemény aggálytalanságát, a szakértő tárgyalásra történő idézése, esetlegesen új szakértő kirendelése szükséges lett volna. A Kúria Kfv.38.425/2019/4. számú határozata alapján hivatkozott arra, hogy a bíróság szabad mérlegelési joga szakkérdésben nem érvényesül, a szakvélemények közötti ellentmondást a bíró értékelő tevékenysége keretében nem szüntetheti meg.
- [10] Fellebbezésében is kifejtett álláspontja szerint a szakvélemény megállapításaival ellentétben a felperesek hozzátartozójának ellátása során részéről diagnosztikai késedelem, tévedés nem történt, a vizsgálatok során a hasi aorta aneurysma repedésének gyanúja nem merült fel, és nem is kellett felmerülnie. Helytelen a szakértőnek az a következtetése, hogy a beteget mindenképpen meg kellett volna műteni, mert nem hangsúlyosan és szakmailag nem megfelelően vette figyelembe a szakértő a fennálló vérzékenységi állapotot. Emiatt téves a szakértőnek az a megállapítása, hogy a műtét esélyt adott volna a túlélésre. Hangsúlyozta, hogy a beteg olyan véralvadásgátló kezelés hatása alatt állt, melynek következtében kizárólag közvetlen életveszélyes állapot esetén indikálható a műtéti beavatkozás. A vérzékeny állapot megszüntetése ilyen rövid idő alatt reálisan nem volt lehetséges, minek folytán a felperesek hozzátartozójának nem volt esélye a túlélésre, a halál egy korábban elvégzett műtét esetén is bekövetkezett volna. A szakértő által felrótt mulasztás, a műtét késedelmes elvégzése tehát nincs okozati összefüggésben a káreseménnyel. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság a károsulti közrehatást (az érsebészeti kontrollvizsgálat elmulasztásával összefüggésben a repedést megelőző, tervezett műtét elmaradását) nem értékelte.
- [11] A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. A beavatkozó az alperes fellebbezésének teljesítését kérte.
- [12] A fellebbezés nem alapos.
- [13] A Pp. 370.§ (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a jelen ügyben nem releváns (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371.§ (1) bekezdés a)-d) pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.
- [14] A Pp. 371.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a fellebbezésben határozott kérelmet kell előterjeszteni arra, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül. A (2) bekezdés értelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a fél – az ítélet

megváltoztatására irányuló kérelem nélkül – a 379-381.§-ban foglaltakra hivatkozással kérheti.

- [15] Az ítélet hatályon kívül helyezésére a Pp. 379.§-a az eljárás megszüntetése okán, 380.§-a az ott felsorolt, az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére vezető eljárási szabálysértések miatt, a 381.§-a pedig a másodfokú eljárásban nem orvosolható, az ügy érdemi eldöntésére kiható lényeges eljárási szabálysértés miatt ad lehetőséget.
- [16] Az alperes azzal, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 381.§-a alapján kérte, azt juttatta kifejezésre, hogy az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatára nem tart igényt, mert álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban történt eljárási szabálysértés (a bizonyítási eljárás szakértői vélemény aggályosságának megszüntetéséhez szükséges kiegészítésének elmulasztása) a másodfokú eljárásban nem küszöbölhető ki, vagyis az elsőfokú döntés az érdemi felülbírálatra alkalmatlan. E fellebbezési kérelemre figyelemmel a másodfokú bíróság kizárólag azt vizsgálhatta, hogy az elsőfokú eljárásban történt-e olyan, az ügy érdemi eldöntésére kiható, a másodfokú eljárásban (észszerűen) nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértés, ami szükségessé teszi az elsőfokú eljárás megismétlését vagy kiegészítését.
- [17] Az elsőfokú bíróság ítéletében a szakértői vélemény megállapításait értékelve úgy foglalt állást, hogy a más eljárásban beszerzett szakvélemény és annak kiegészítései aggálytalanok, részletesen indokoltak. E szakértői véleményt alapul véve állapította meg a felperesek személyiségi jogának megsértését és döntött a sérelemdíj, illetőleg a kártérítés megfizetésére irányuló kereset tárgyában. Az alperes fellebbezésében nem a szakvélemény külön mérlegelést nem igénylő, nyilvánvaló, a szakvéleményt e minőségétől megfosztó hibájára, hiányosságára, a szakértői bizonyítás szabályainak (a szakvélemény beszerzésére, perben való felhasználására vonatkozó eljárási rendelkezéseknek) a megsértésére hivatkozott, hanem – a Pp. 276.§ (5) bekezdésének, Pp. 279.§-ának, 316.§ (1) és (3) bekezdésének sérelmét állítva – az elsőfokú bíróság értékelési, mérlegelési tevékenységét, végső soron az azon alapuló következtetései helyességét támadta.
- [18] Az elsőfokú bíróság érdemi mérlegelő tevékenységét azonban a másodfokú bíróság nem az eljárásjogi, hanem az anyagi jogi felülbírálat körében – megváltoztatásra (is) irányuló fellebbezési kérelem esetén – vizsgálhatja és bírálhatja felül. Az aggályosság megállapíthatósága esetén ugyancsak a másodfokú bíróság anyagi jogi felülbírálati jogkörének gyakorlásához tartozik az állásfoglalás abban a kérdésben, hogy a perben releváns kérdések eldöntése igényli-e, és milyen körben a szakértői vélemény korrekcióját, a hiba kiküszöbölését. Amennyiben pedig ez a kérdés a fellebbezési kérelem kereteire figyelemmel felvethető, és arra a válasz igenlő, úgy általában a szakvélemény másodfokú eljárásban történő kiegészítésének, a szakértő másodfokú eljárásban történő meghallgatásának sincs akadálya, végső esetben a Pp. 384. § (2) bekezdés b) pontja alapján történhet meg az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése. A szakvélemény tartalmi aggályossága esetén tehát a Pp. 381.§-a szerinti hatályon kívül helyezésnek jellemzően nem kizárólag az egyik feltétele, a lényeges *eljárási* szabálysértés hiányzik, hanem egy további feltétel, a másodfokú eljárásban való orvosolhatatlanság is.
- [19] A fentiek összegzéseként tehát nem minősíthető eljárási szabálysértésnek az elsőfokú bíróságnak az az eljárása, melyben a szakértői véleményt a perben felmerülő szakmai kérdések eldöntésére alkalmasnak találva az alperes által kért további bizonyítást mellőzte.
- [20] Az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést az alperes által 16.P.20.546/2020/37. számon csatolt magánszakértői vélemény kezelésével sem, a Pp. 316.§ (3) bekezdése alapján bizonyítékként figyelembe nem vehető szakértői véleményt a Pp. 302.§ (5) bekezdése alapján helyesen hagyta figyelmen kívül. Több szakvélemény hiányában pedig értelemszerűen eleve nem állhatott fenn a szakvélemények közötti olyan ellentmondás, amelyet az elsőfokú bíróságnak az értékelő tevékenysége körében fel kellett volna oldania, és

amely a fellebbezésben felhívott kúriai határozat szerint a bíróság szabad mérlegelési jogát már meghaladja. Ebben az eljárásjogi helyzetben a magánszakértői vélemény felhasználhatósága kizárólag arra korlátozódhatott, hogy a fél a perben felhasznált szakértői véleménnyel kapcsolatos kérdéseit, észrevételeit orvosszakmailag megalapozottan tehesse fel. Annak az elsőfokú bíróság általi megítélése, hogy a szakértői vélemény újabb kiegészítése erre figyelemmel indokoltta vált-e, a fentiekben részletezetteknek megfelelően ebben az esetben sem eljárásjogi kérdés.

- [21] A fellebbezésében megjelölt okokból az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem kerülhetett sor, a fellebbezésben nem hivatkozott eljárás szabálysértést [Pp. 370.§ (3) bekezdés] a másodfokú bíróság nem észlelt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezését megalapozó eljárás szabálysértésre, illetőleg megszüntetési okra a fellebbező fél ugyancsak nem utalt, ilyen körülményt a másodfokú bíróság sem állapított meg. A fellebbezésben megjelölt anyagi jogszabálysértéseket pedig erre irányuló adekvát fellebbezési kérelem hiányában a másodfokú bíróság érdemben nem vizsgálhatta.
- [22] A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel a Pp. 382.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az ügy érdemét nem érintve helybenhagyta.
- [23] Az alperes fellebbezése eredménytelen maradt, azért a felperesek másodfokú eljárásban felmerült költségét a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles, a felperesek által felszámítottakkal egyező, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés b) pontja, 3.§ (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése alapján.
- [24] A meg nem fizetett fellebbezési eljárás illeték az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megillető illetékmentességre tekintettel a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Pécs, 2023. április 27.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró